

Ajoksenkankaan tuulivoimapuiston hankevaihtoehdot suhteessa Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan 'Elonkirjo ja energia' ja Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 voimaan jääviin keskeisiin kaavamerkintöihin ja määräyksiin.

Sisältö

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset.....	2
Yleismääräykset	2
Luonnon monimuotoisuuden ydinalue.....	8
Sinivihherluonnon monimuotoisuuden ydinalue	8
Virkistysalue	9
Suojelualue	10
Maaseutualue	11
Maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä	11
Tuulienergiatuotannon alue	12
Arvokas geologinen muodostuma, Kallioalue	13
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	14
Maakunnallisesti arvokas maisema-alue	15
Kiviaineshuollon kannalta tärkeä alue	16
Voimalinja	17
Erityismääräys 30	17
Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 määräykset	18
Arkeologisen perinnön ydinalue	18
Ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alue	18
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	19
Valta- tai kantatie	19
Tärkeä seutu- tai yhdystie	19
Päärata	19
Ulkoilureitti	20
Veneväylä	20
Siirtoviemäri	20

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
Yleismääräykset				
Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä soveltamaan yhteen asuin ympäristön laatu tavoitteet, hajautetun energiantuotannon tarpeet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden maatalouskäyttöön.	Vaihtoehto sijoittuu maaseutualueella tuulivoima-alueelle. Hankealueella on vähäisesti peltoalueita, joille rakentamisaikaa ei sijoitu. Tuulivoimapuiston rakentaminen vähentää alueen metsätalousmaata ja alueella liikkumista voidaan turvallisuuksista rakentamisaikana rajoittaa, mutta tuulivoimaloiden toiminnan aikana maa- ja metsätaloutta voidaan harjoittaa.	Kuten VE1	Aurinkovoima-alue on pääasiassa harvapuus- toista aluetta sekä peltoaluetta, joka sijaitsee erillään laajemmista yhtenäisistä peltoalueista. Aurinkopaneelien alla on mahdollista ylläpitää esimerkiksi nurmi- ja niittyalueita.	Sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat maa- ja metsätalous-alueille. Maakaapelin sijoittuminen rajoittaa maataloutta lähinnä kaapelin rakentamis- vaiheessa, jonka jälkeen joh- toaluetta voidaan viljellä normaalisti. Ilmajohto rajoittaa peltoalueiden käyttöä ainoas- taan väliaikaisesti rakentamis- aikana, sekä toiminta-aikana pylväiden ja mahdollisten pyl- väiden vaatimien harusten alueilla. Maakaapelin ja ilma- johdon rakentaminen vähentää metsätalousalaa.
Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnitelussa on maaseudun kehittämistä koskevan yleismääräyksen lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman, luonnon ja virkistysarvojen säilymiseen. Teollisen mittaluokan aurinkoenergia-alueet tulee sijoittaa ensisijaisesti metsäisten alueiden ulkopuolelle. Arvokkaiden luontoalueiden ja ekologisten yhteyksien pirstomista tulee välttää. Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa ja toteutuksessa on varmistuttava siitä, ettei se aiheuta haitallisia vesistövaikutuksia tai häiriövaikutuksia sensori- ja tietoliikennejärjestelmille.	Ei koske vaihtoehtoa.	Ei koske vaihtoehtoa.	Aurinkopaneelien vaikutus maisemaan on paikallinen mutta voimakas rajoittuen vain hankealueelle. Aurinkovoimalapaikkojen läheisyyteen ei sijoitu arvokkaita luontokohteita tai kaavoissa tunnistettuja virkistysarvoja. Aurinkoenergia-alue sijoittuu pääasiassa peltoalueille ja harvapuustoisille alueille. Vaihtoehdon alueella on vähäisesti	Ei koske vaihtoehtoa.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
			metsäaluetta. Alue ei sijoitu ekologisille yhteyksille. Aurinkovoima-alueen osalta ei ole tunnistettu haitallisia vaikutuksia vesistöihin tai sensori- ja tietoliikennejärjestelmiin.	
Yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä vesialueita ovat Kokemäenjoki, Mallasvesi, Näsijärvi, Roine ja Vihnusjärvi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei näiden vesialueiden veden laatua heikennetä tai käyttää vedenhankintaan vaaranneta.	Vaihtoehto ei heikennä Kokemäenjoen veden laatua eikä vaaranna käyttöä vedenhankintaan.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehdossa SVE2 muodostuu vaikutuksia Nainaanojaan maakaapelin rakentamisesta. Nainaanojaan kohdistuvat vaikutukset kulkeutuvat lievemпинä myös Kokemäenjokeen. Koska Kokemäenjoessa on huomattavasti suurempi valuma-alue ja virtausnopeus, katsotaan siihen kohdistuvien vaikutusten pienenevän vähäisiksi. Vaihtoehdossa SVE3 voimajohto ylittää Kokemäenjoen, mutta pintavesivaikutukset jäävät pieniksi, paikalliseksi ja lyhytkestoisiksi ja siten vähäisiksi.
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulva-alueille. Tästä voidaan poiketa, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pysytään hallitsemaan.	Vaihtoehto ei sijoitu tulva-alueille.	Kuten VE1	Kuten VE1	Kuten VE1
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja muista arkeologisista	Suunnittelussa on käytetty tuoreinta saatavissa olevaa aineistoa. Alueelle on laadittu arkeologinen inventointi vuonna 2024.	Kuten VE1	Kuten VE1	Kuten VE1

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
kulttuuriperintökohteista Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä ja siihen liittyvästä karttapalvelusta.				
Luonnonsuojelu- ja pohjavesialueiden sekä arvokkaiden geologisten muodostumien ajantasaiset rajaukset tulee tarkistaa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.	Suunnittelussa on käytetty tuoreinta saatavissa olevaa aineistoa.	Kuten VE1	Kuten VE1	Kuten VE1
Ekologiseen kytkeytyvyyteen ja virkistysverkoston jatkuvuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota kuntien ja maakuntien rajoilla.	Vaihtoehto ei sijoitu Pirkanmaan ekologiset verkot -selvityksen (2014) tai Satakunnan viherrakenneselvityksen (2021) mukaisille luonnon ydinalueille tai viheryhteyksille. Vaihtoehto ei aiheuta vaikutuksia ekologiselle verkostolle.	Kuten VE1	Kuten VE1	Sähkön siirron vaihtoehdot SVE1 ja SVE2 sijoittuvat Pirkanmaan ekologinen verkosto -selvityksen mukaisen viheryhteyden reunaan ja SVE3 osittain luonnon ydinalueelle ja viheryhteydelle. Vaihtoehdot SVE1-2 eivät aiheuta vaikutusta ekologiselle verkostolle. Vaihtoehdon SVE3 arvioitiin aiheuttavan vähäisen kielteisen vaikutuksen ekologiseen verkostoon, johtuen pääosin lisääntyvistä häiriövaikutuksista.
Alueidenkäytön suunnittelun tulee perustua riittävään tietoon maa- ja kallioperän ominaisuuksista sekä niiden aiheuttamista riskeistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää arseenin ja mustaliuskeen esiintymisalueisiin.	Maa- ja kallioperävaikutukset on arvioitu olemassa olevan tiedon perusteella. Rakentamista sijoittuu mustaliuskealueelle, mikä tulee ottaa hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon. Mustaliuskeen aiheuttamat vaikutukset ovat hyvin hallittavissa huolellisella suunnittelulla.	Kuten VE1	Kuten VE1	Maa- ja kallioperävaikutukset on arvioitu olemassa olevan tiedon perusteella. Sähkön siirtoreiteillä ei esiinny mustaliuskealueita.
Sähköverkon kehittäminen ja uusien yhteyksien rakentaminen on tehtävä ympäristön kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin ensisijaisesti olemassa olevia ja/tai yhteisiä johto- ja maastokäytäviä sekä pylväsrakenteita hyödyntäen.	Ei koske vaihtoehtoa.	Ei koske vaihtoehtoa.	Ei koske vaihtoehtoa.	Sähkön siirto valtakunnan verkkoon toteutetaan vaihtoehdoissa SVE1 ja SVE2 liittymällä maakaapelilla Carunan Sastamala-Äetsän 110 kV verkkoon ja vaihtoehdossa SVE3 liittymällä ilmajohdolla Fingridin Harjavalta-Melon 110 kV verkkoon.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
				Hankealueen läheisyyteen ei sijoitu muita voimajohtoja, mihin hanke voisi liittyä tai mihin voitaisiin suunnitella uusi voimajohto olevaan käytävään. Sähkönsiirron vaikutukset ovat merkittävyydeltään pääosin vähäisiä tai merkityksettömiä lieventämistoi- met huomioiden, mutta tiettyihin vaikutuskohteisiin kasvillisuuden ja luontotyyppien, liito-oravan, linnuston, yhdyskuntarakenteen ja maankäytön sekä maiseman ja kulttuuriympäristön osalta muodostuu suurempia kielteisiä vaikutuksia.
Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa kansallisen turvallisuuden, Puolustusvoimien toiminnan, lentoliikenteen, tutka- ja radiojärjestelmien, liikenneväylien, voimajohtojen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luontoarvojen edellyttämät rajoitteet ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. Lisäksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydelle varalaskupaikoista.	Vaikutukset puolustusvoimiin, viestintäyhteyksiin, säätutkiin, lentoliikenteeseen, arkeologiseen kulttuuriperintöön ja luontoarvoihin sekä yhteisvaikutukset linnustoon on arvioitu. YVA-menettelyn yhteydessä on pyydetty lausunnot mm. Pääesikunnalta, teleoperaattoreilta, Digita Oy:ltä, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta, Ilmatieteenlaitokselta ja museoviranomaiselta. Lisää lausuntoja pyydetään viranomaisilta YVA-selostuksesta. Tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää Puolustusvoimilta hankkeen hyväksyvää lausuntoa. Puolustusvoimat on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon vuonna 2023. Hankkeesta vastaava pyytää Puolustusvoimilta uuden lausunnon hankkeen edetessä ja voimalatyyppin ja voimaloiden sijainnin varmistuessa. Viestintäyhteyksiin	Kuten VE1 Luontovaikutusten osalta vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin arvioitiin korkeintaan vähäisiksi kielteiseksi lukuun ottamatta kymmentä arvokasta luontokohdetta (suuri kielteinen). Linnuston osalta vaikutukset vaihtelevat välillä vähäinen-suuri kielteinen.	Ei koske vaihtoehtoa.	Kuten VE1. Luontovaikutusten osalta vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin ovat korkeintaan kohtalaisia kielteisiä (SVE1a ja SVE2a-b), korkeintaan vähäisiä kielteisiä (SVE1b) tai korkeintaan suuria kielteisiä (SVE3). Vaikutukset direktiivilajeihin ja tavanomaiseen eläimistöön arvioitiin merkityksettömiksi (SVE1-2) tai korkeintaan kohtalaisiksi kielteisiksi (SVE3). Vaikutukset suurpetoihin arvioitiin merkityksettömiksi (SVE1-2) tai vähäisiksi kielteisiksi (SVE3). Linnuston osalta vaikutukset ovat vähäisiä kielteisiä (SVE1-2) tai kohtalaisia suuria kielteisiä riippuen

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
	liittyen alueella tullaan toteuttamaan signaalien nykytilamittaukset ennen tuulivoimapuiston rakentamista ja mahdollisten vaikutusten vertailumittaukset puiston rakentamisen jälkeen. Ilmatieteenlaitoksen lähin säätutka sijaitsee Kankaanpäässä noin 55 km etäisyydellä hankealueesta ja näin ollen tuulivoimapuiston mahdollisia vaikutuksia säätutkatoimintaan ei ole tarpeen selvittää tarkemmin. Tuulipuiston toteuttamisella ei arvioitu olevan vaikutusta lentoliikenteeseen. Tuulivoimaloille on haettu ja saatu alustava lentoestelupa, sillä teolliset tuulivoimalat luetaan korkeutensa puolesta lentoesteiksi. Hanketta varten on laadittu liikenteellinen saavutettavuusselvitys. Liikenneväylät sekä voimajohdot on huomioitu suunnittelussa. Luontovaikutusten osalta vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin arvioitiin korkeintaan vähäisiksi kielteiseksi lukuun ottamatta neljää arvokasta luontokohdetta (suuri kielteinen). Vaikutuksia voidaan lieventää jo suunnitteluvaiheessa sijoittamalla toiminnot niin, ettei luonnontilaisiin tai muilta osin luonnonarvoiltaan arvokkaisiin kohteisiin kohdistu kasvillisuutta tai hydrologiaa muuttavia toimenpiteitä sekä siirtämällä tielinjauksia vähemmän haitallisille reiteille. Vaikutukset direktiivilajeihin, suurpe-toihin ja tavanomaiseen eläimistöön arvioitiin korkeintaan vähäisiksi kielteiseksi. Linnuston osalta vaikutukset			lieventämistoimista (SVE3). Ekologiseen verkostoon vaikutuksia ei muodostu (SVE1-2) tai vaikutus on vähäinen kielteinen (SVE3). Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta vaikutuksia ei muodostu (SVE1b ja SVE2a-b) eikä myöskään vaihtoehdossa SVE1a lieventämistoimenpiteet huomioiden. Vaihtoehdossa SVE3 vaikutukset ovat enintään kohtalaisia kielteisiä lieventämistoimenpiteet huomioiden.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
	vaihtelevat välillä vähäinen-erittäin suuri kielteinen. Pesimälinnustolle rakentamisesta aiheutuvaa haittaa voidaan merkittävästi vähentää ajoittamalla rakennustyöt pesimäajan ulkopuolelle erityisesti pesimälinnuston kannalta keskeisillä alueilla. Päiväpetolintujen ja pöllöjen tekopesien sekä pönttöjen rakentamisella hankealueen ulkopuolelle voidaan kompensoida aiheutunutta elinympäristön menetystä sekä häiriövaikutusta. Erityisesti tämä koskee hankkeen vaikutuspiirissä pesivää sääkseä. Sääkselle, muille päiväpetolinnuille ja muuttolinnuille aiheutuvaa törmäysriskiä voidaan tarvittaessa vähentää pysäyttämällä tai hidastamalla tuulivoimaloita kriittisiksi havaittuina ajankohtina. Metsäkanalintujen törmäysriskiä tuulivoimaloiden runkoihin voidaan vähentää maalaamalla torni tummalla maalilla. Ekologiseen verkostoon vaikutuksia ei muodostu. Lieventämistoimenpiteet huomioiden arkeologinen kulttuuriperintö ei ole vaarassa tuhoutua. Mikäli lieventämistoimenpiteet eivät olisi mahdollisia, Museovirastolta täytyy hakea kaajoamislupaa arkeologisen kulttuuriperinnön kohteeseen. Vaihtoehto sijoittuu laulujoutsenen, metsähanhen, kurjen ja merikotkan muuttoreiteille. Ajoksenkankaan hankkeen välittömään läheisyyteen ei sijoitu muita suunniteltuja			

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
	tuulivoimahankkeita. Yhteisvaikutukset linnustoon arvioitiin vähäiseksi kielteiseksi. Vaihtoehto sijoittuu riittävän etäälle Puolustusvoimien alueista ja varalaskupaikoista.			
Kehittämisperiaatemerkinnot				
Luonnon monimuotoisuuden ydinalue Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja niillä on merkitystä myös ekologisina yhteyksinä. Merkintä ei rajoita estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Kehittämissuositus: Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.	Vaihtoehto ei sijoitu luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle. Vaihtoehto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.	Kuten VE1	Kuten VE1	Kuten VE1
Siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue Merkinnällä osoitetaan luontoarvoiltaan maakunnallisesti merkittäviksi tunnistetut alueet vesistöissä, virtavesissä sekä niiden läheisyydessä. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja niillä on merkitystä myös ekologisina yhteyksinä. Merkintä ei estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai vesistöjen käyttöä. Merkintä ei estä alueen käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Taajamaluonteinen rakentaminen on	Vaihtoehto ei sijoitu siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalueelle. Vaihtoehto ei aiheuta vaikutuksia ekologiselle verkostolle.	Kuten VE1	Kuten VE1	Ekologiset yhteydet on käsitelty edellä kohdassa Yleismääräykset. Sähkönsiirto-reittien luontoarvot on selvitetty ja vaikutukset arvioitu. Vaihtoehdon SVE3 toteuttaminen pirstoo liito-oravan, tavanomaisen eläimistön ja suurpetojen elinympäristöjä. Vaikutukset liito-oravaan arvioitiin kohtalaiseksi kielteiseksi ja tavanomaiseen eläimistöön

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
mahdollista niillä alueilla, jotka todetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siihen soveltuviksi. Kehittämissuositus: Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös valtioneuvoston vahvistama vesienhoitosuunnitelma.				ja suurpetoihin vähäiseksi kielteiseksi.
Aluevaraus- ja kohdemerkinnät				
Virkistysalue Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituksia tai lomarakennuspaikkoja. Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaisia seudullisesti merkittäviä virkistysalueita, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 sekä Kangasalla ja Pälkäneellä Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em10. Suunnittelumääräys: Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen, alueen hyvä saavutettavuus sekä osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella. Alueen	Virkistysalue sijoittuu lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Vaihtoehdon vaikutukset virkistysalueelle ovat maisemallisia. Vaihtoehto ei vaaranna maakuntakaavan tavoitteita.	Kuten VE1	Vaihtoehto ei sijoitu virkistysalueelle. Aurinkopaneelin vaikutus maisemaan rajoittuu hankealueelle.	Sähkönsiirto ei sijoitu virkistysalueelle. Sähkönsiirto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.				
Suojelualue Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitettut alueet, kuten kansallispuistot ja luonnonpuistot sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesien suojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella, sekä koskien suojelulla rauhoitetut kosket. Kohde-merkintää käytetään osoittamaan 2–10 hehtaarin kokoisia alueita sekä ne suojelualueet, jotka sijaitsevat Muinaismuistoalueella (SM). Alle 2 hehtaarin kokoisia alueita ei osoiteta maakuntakaavassa. Alueilla, joihin sisältyy pinta-alaltaan merkittäviä vesialueita, käytetään lisäksi alueen ulkorajat osoittavaa merkintää. Vaihemaa- ja suojelualueissa osoitetaan aluevarauksena myös sellaiset alle 10 hehtaarin alueet, jotka täydentävät kokonaisuutena maakuntakaavassa osoitettuja suojelualuevarauksia. Suojelumääräys: Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla muodostettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset, ja alueiden toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti valtio. Muiden alueiden osalta suojelun toteutus päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.	Vaihtoehto ei sijoitu suojelualueelle. Maakuntakaavassa lähimmät suojelualueet ovat Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolajärvi sekä Seivalan metsä. Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolajärven osalta vaikutukset ovat kohtalaisia kielteisiä. Muille maakuntakaavan suojelualueille vaikutusta ei muodostu.	Kuten VE1	Kuten VE1	Sähkönsiirto ei sijoitu suojelualueelle. Sähkönsiirto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
Maaseutualue Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.	Maa- ja metsätaloutta on käsitelty edellä kohdassa Yleismääräykset.	Kuten VE1	Kuten VE1	Kuten VE1
Maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyn ja ulkoilun järjestämiseen. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja ne tukevat luonnonympäristöjen kytkeytyvyyttä, säilymistä ja virkistyskäyttöä. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätaloustaloustaloutta tai käyttöä vakituiseen tai loma-asumiseen. Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten turvaamiseen sekä ulkoilumahdollisuuksia parantavien polku- ja reittiverkostojen ja näihin liittyvien palvelujen järjestämiseen. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Kehittämissuositus: Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistoihin, Riuttaskorven virkistysmetsään ja Haukkamaan ympäristöarvometsään kytkeytyvällä alueella tulee kehittää luontomatkailun palveluita ja edistää toimia, jotka ylläpitävät alueen	Vaihtoehto ei sijoitu maa- ja metsätaloustaloustaloutta valtaiselelle, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Vaihtoehto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehto SVE3 kulkee ko. alueen kautta ja sähkönsiirtolinjan luontoarvot on selvitetty alueelta. Ko. alueelta tai sen läheisyydestä havaittiin kahdeksan arvokasta luontokohdetta, joista kuusi on luontotyypppejä ja kaksi linnustollisesti arvokkaita alueita. Vaikutukset näihin luontotyypppeihin ovat vähäisiä-suuria kielteisiä ja linnuston osalta toiseen kohteeseen kohtalaisia-suuria kielteisiä riippuen lieventämistoimista. Alueelta ei havaittu direktiivilajeja. Reitin pohjoisosa sijoittuu susireviirille. Elinympäristöjen pirstoutumista on käsitelty edellä kohdassa Sinivierluonnon monimuotoisuuden ydinalue.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
ominaislaatua sekä edesauttavat luontomatkailun toimintaedellytysten syntymistä ja säilymistä. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa. Alue tulee suunnitella ja toteuttaa yhtenäisenä luontomatkailukokonaisuutena.				
Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät				
Tuulienergiatuotannon alue Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät tuulienergiatuotannon alueet. Merkintään liittyy Kihniössä ja Virroilla Joutsenjärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em25 sekä Sastamassa Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolanjärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em30. Suunnittelumääräys: Seudullisesti merkittävänä tuulienergiatuotannon alueina ohjataan vähintään kahdeksan (8) voimalan kokonaisuuksia. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon erityisesti vaikutukset asutukseen, luontoarvoihin, merkittäviin ekologiisiin yhteyksiin, pinta- ja pohjavesiin sekä tuulienergiatuotannon yhteisvaikutukset. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset tutka- ja lentotoimintaan, radiojärjestelmiin sekä erikoiskuljetusten vaatimiin liikenneväyliin ja -järjestelyihin. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee varmistaa, ettei suuriin petolintuihin kohdistu merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon ja susireviireihin kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Seitsemisen kansallispuiston	Vaihtoehdossa on yli kahdeksan voimalaa ja se sijoittuu tuulienergiatuotannon alueelle. Erytymääräystä em30 käsitelty jäljempänä tässä taulukossa. Asutuksen osalta vaihtoehto rajoittaa uutta asumisen hajarakentamista sekä lomarakentamista tuulivoimaloiden melu- ja välkealueilla, muilta osin vaikutukset ovat lähinnä maisemallisia. Pinta- ja pohjavesien osalta vaihtoehdon vaikutukset ovat vähäisiä kielteisiä. Ajoksenkankaan hankkeen välittömään läheisyyteen ei sijoitu muita suunniteltuja tuulivoimahankkeita, ja yhteisvaikutukset arvioitiin pääosin merkityksettömiksi tai vähäisiksi. Maiseman ja kulttuuriympäristön arvo-kohteisiin ja -alueisiin muodostuvat maisemavaikutukset vaihtelevat välillä merkityksetön-suuri kielteinen. Arvioinnissa on huomioitu myös arvokkaat geologiset muodostumat. Vaikutukset luontoarvoihin, ekologiisiin yhteyksiin, tutka- ja lentotoimintaan, radiojärjestelmiin sekä erikoiskuljetusten vaatimiin liikenneväyliin ja -järjestelyihin on käsitelty edellä kohdassa Yleismääräykset.	Kuten VE1. Pintavesien osalta vaihtoehdon tiedon vaikutukset Pieskanon no-roon ovat suuria kielteisiä. Tielinjaus aiheuttaa kielteisen vaikutuksen luonnontilaiseen noroon, mikäli kiintoaine- ja ravinnekuormitusta ei estetä tai lievennetä. Rakentamisvaiheessa tulee suunnitella hulevesien ohjaaminen niin, ettei kuormitus kohdistu noroon. Suurten petolintujen osalta sääkseen muodostuu vaihtoehdosta suuri kielteinen vaikutus. Vaihtoehto mahdollistaa	Sijoituessaan seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen yhteyteen aurinkovoima-alue edistää tuulienergiatuotannon suunnittelusuositusta, jossa esitetään tarkasteltavaksi tuulivoiman ohella muun energiantuotannon mahdollisuuksia.	Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edellyttää sähkönsiirron toteuttamista. Sähkönsiirron vaikutukset ovat merkittävydeltään pääosin vähäisiä tai merkityksettömiä lieventämistoimet huomioiden, mutta tiettyihin vaikutuskohteisiin kasvillisuuden ja luontotyyppien, liito-oravan, linnuston, yhdyskuntarakenteen ja maankäytön sekä maiseman ja kulttuuriympäristön osalta muodostuu suurempia kielteisiä vaikutuksia.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
läheisyydessä tulee tuulienergiatuotannon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sekä toteutuksessa varmistaa, ettei met-säpeuraan kohdistu merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tuulienergiatuotannon alueilla on voimassa lainsäädännön mukainen maakuntakaavan ehdollinen rakentamisrajoitus. Suunnittelusuositus: Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on suositeltavaa tarkastella myös muun energiantuotannon ja energian varastoinnin mahdollisuudet.	Suurten petolintujen osalta sääkseen muodostuu vaihtoehdosta erittäin suuri kielteinen vaikutus. Linnuston osalta lieventämistoimia on käsitelty edellä kohdassa Yleismääräykset. Linnuston osalta yhteisvaikutukset arvioitiin vähäisiksi kielteisiksi. Rekikosen susireviirille ei aiheudu merkittävää yhteisvaikutusta muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Vaihtoehto ei mahdollista tuulivoiman lisäksi muuta energiantuotantoa ja energian varastointia.	tuulivoiman lisäksi aurinkoenergian tuotannon.		
Arvokas geologinen muodostuma, Kallioalue Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat harjualueet (ge1), valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet (ge2), valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat, tuuli- ja rantakerrostumat (ge3) sekä kohdemerkinnällä kivikot (ge). Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maanaineslain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätaloustalouden käyttöä. Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että geologisten muodostumien sisältämien arvojen säilyminen turvataan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Suojelumääräys: Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Alueella saa kuitenkin ottaa kiivaimeksia maisemavaurioiden korjaamiseksi.	Vaihtoehto ei sijoitu kallioalueelle. Vaikutusalueen lähimpiin kallioalueisiin muodostuu kuitenkin vaihtoehdosta maisemavaikutuksia, jotka ovat kohtalaisia kielteisiä, pois lukien lähin kallioalue Karausvuori, minkä osalta vaikutukset ovat korkeintaan vähäisiä kielteisiä. Vaihtoehto ei vaaranna maakuntakaavan tavoitteita.	Kuten VE1	Vaihtoehto ei sijoitu kallioalueelle. Aurinkopaneelien vaikutus maisemaan rajoittuu hankealueelle.	Vaihtoehdon SVE3 keskilinjasta on n. 280 metrin matka Karausvuoren kallioalueelle, mutta välissä kasvavan metsän takia ilmajohdolla ei ole maisemavaikutuksia alueelle.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021). Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei osoiteta kaavakartalla silloin, kun ne sijoittuvat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat". Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohdaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen sekä uusien rakennuspaikkojen sijaintiin ja rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.	Vaihtoehto ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Läheisyydessä sijaitsee Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisema-alue, mihin vaihtoehdosta muodostuu etäisyysvyöhykkeestä riippuen vähäisiä-suuria kielteisiä maisemavaikutuksia, kokonaisvaikutuksen ollessa kohtalainen kielteinen. Lisäksi Rautaveden kulttuurimaisema-alueelle muodostuu vähäisiä-kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia. Valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille sijoittuvat maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on huomioitu arvioinneissa erikseen.	Kuten VE1	Vaihtoehto ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Aurinkopaneelien vaikutus maisemaan on paikallinen mutta voimakas rajoitusten vain hankealueelle.	Kaikki sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat osin Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisema-alueelle. Vaihtoehtojen SVE1a-b vaikutuksen merkittävyys maisemaan on korkeintaan kohtalainen kielteinen ja vaihtoehtojen SVE2a-b korkeintaan vähäinen kielteinen. Maakaapelit sijoittuvat vaihtoehdoissa SVE1a-b osin metsään, ja metsien pirstoutumisesta muodostuvat maakaapeleiden osalta merkittävimmät maisemavaikutukset maisema-alueella. Metsän aukkopaikkoihin näkyviä muodostuu kuitenkin vain paikallisesti vaihtoehdossa SVE1a ja lähinnä huoltotien suuntaan vaihtoehdossa SVE1b. Kaikissa vaihtoehdoissa maakaapelit sijoitetaan osin teiden luiskiin, jolloin itse huoltotie sekä maakaapeli aiheuttavat maisemaan muutoksen, mutta häiriö vähenee luiskien kasvituessa, jolloin maisemavaikutukset jäävät vähäisemmiksi kuin metsäalueilla. Maakaapelia suurempi vaikutus on varsinaisten huoltoteiden rakentamisella. Vaihtoehdot SVE1b ja SVE2a-b sijoittuvat myös osin peltoalueille, miltä osin maakaapeli ei aiheuta rakentamisen jälkeen maisemavaikutuksia.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
				Vaihtoehdon SVE3 vaikutuksen merkittävyys maisemaan on korkeintaan suuri kielteinen, ja vaikutuksia muodostuu ennen kaikkea Kokemäenjokilaakson VAMA-alueen ja sen pihapiirien maisemavaikutusten sekä talousmetsään aiheutuvan pitkän puuttoman linjan takia. Ilmajohdot sijoittuvat vaihtoehdossa SVE3 suurimmalta osin metsään, ja metsän aukkopaikkoihin näkyviä voi muodostua myös hankealuetta pidemmälle maisema-alueen peltoaukeille, tosin melko kapealle sektorille. Osittain maisema-alueella ilmajohto sijoittuu vesi- ja peltoalueille, ja näkyvimmillään ja häiritsevimmillään ilmajohto lienee ylittäessään Kokemäenjokea. Asutuksen kannalta merkittävimmät maisemavaikutukset muodostuvat Kokemäenjokilaakson peltoaukean muutamille pihapiireille, jotka sijaitsevat alle 200 metrin etäisyydellä voimajohdosta.
Maakunnallisesti arvokas maisema-alue Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei osoiteta kaavakartalla silloin, kun ne sijoittuvat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on	Vaihtoehto ei sijoitu maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, mutta läheisyydessä sijaitsee neljä maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, joihin vaihtoehdosta muodostuu vähäisiä-kohtalaisia kielteisiä maisemavaikutuksia.	Kuten VE1	Vaihtoehto ei sijoitu maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Aurinkopaneelien vaikutus maisemaan rajoittuu hankealueelle.	Sähkönsiirtoreittien maisemavaikutukset on käsitelty edellä kohdassa Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat". Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen sekä uusien rakennuspaikkojen sijaintiin ja rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.				
Kiviaineshuollon kannalta tärkeä alue Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä, tutkittuja maaperän tai kallio-perän kiviainesvaroja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja ne tarkentuvat arviotaessa ottamisedellytyksiä maa-aineslain edellyttämällä tavalla. Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten ottamisedellytysten säilymiseen. Kiviainesten ottamista suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö. Toiminnan loputtua alueiden jälkikäyttö tulee sovitaa yhteen ympäröivien alueiden maankäytön kanssa. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vaikutukset, vaikutukset lähiasutukseen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvoihin. Seuraavilla alueilla tulee huolehtia siitä, että lähellä sijaitseviin suojelualueisiin ei kohdistu merkittävää meluhaittaa: Kangasalan Ristanmaa, Lempäälän Raiskionvuori, Nokian Liljeroosin metsä, Oriveden Perkuuvuori-Virkajärvenvuori-Ristisuonmäki, Punkalaitumen Palanutkallio, Tampereen Kuuselanneva-Pohjoisvuori, Valkeakosken	Vielä luvittamattomalle kiviaineshuollon alueelle sijoittuu vaihtoehdossa yksi voimala sekä lyhyt osuus uutta huoltotiestä. Kiviaineksen ottamisen suunnittelussa on selvitettävä ja otettava huomioon riittävä suojaetäisyys voimalaan. Vaihtoehdon ei arvioida heikentävän merkittävästi kiviaineksen ottamisedellytyksiä.	Kuten VE1	Vaihtoehto ei sijoitu kiviaineshuollon kannalta tärkeälle alueelle. Vaihtoehto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.	SVE3 kulkee kiviaineshuollon alueen kautta. Voimajohdon sijoittaminen ja kiviaineksen otto edellyttää tarkempaa suunnittelua ja yhteensovittamista. Ilmajohdon ympärille on jätettävä riittävä suojaetäisyys jännitteen takia, ja lisäksi on varmistettava, etteivät kiviaineksen louhintatoimenpiteet vaikuta johdon tukirakenteisiin.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
Kairankorpi sekä Vesilahden Mansikkavuori-Ilveskorpi. Merkintään sisältyy maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.				
Viiva- ja muut merkinnät				
Voimalinja Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla.	Vaihtoehdon voimalat sijoittuvat riittäväälle etäisyydelle maakuntakaavassa osoitetusta voimajohdosta.	Kuten VE1	Aurinkovoima-alue sijoittuu riittäväälle etäisyydelle maakuntakaavassa osoitetusta voimajohdosta.	Sähkönsiirto valtakunnan verkkoon toteutetaan vaihtoehtoisissa SVE1 ja SVE2 liittymällä maakaapelilla Carunan Sastamala-Äetsän 110 kV verkkoon ja vaihtoehtoisissa SVE3 liittymällä ilmajohdolla Fingridin Harjavalta-Melon 110 kV verkkoon. Molemmat liittymäjohtot on osoitettu maakuntakaavassa. Vaihtoehto SVE3 risteää Sastamala-Äetsän 110 kV linjan kanssa, mutta on yhteensovitettavissa.
Erityismääräykset				
Erityismääräys 30 Erityismääräys koskee merkintää: Tuulienergiatuotannon alue: Sastamala / Ajoksenkangas. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolanjärvi (F10350002) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkkoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen.	Natura-tarvearvion perusteella etäisyys vaihtoehdon voimaloiden ja Natura-alueen välillä on riittävä, jotta merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ei aiheudu suojeluperusteena oleviin paikallintuihin tai pesiviin ja levähtäviin vesi- ja rantalintuihin. Suojeluperusteena esitettyjen suurireviiristen tai muuten pitkiä ruokailulentoja tekevien lajien osalta hanke ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, joskin lentoja hankealueelle voi tapahtua. Vaihtoehdon vaikutukset kyseiseen Natura-alueeseen ovat merkittävydeltään kohtalaisia kielteisiä. Luonnonsuojelualueiden kannalta haitallisten vaikutusten ehkäisemisessä keskeisessä osassa on toimintojen ajoittaminen mahdollisimman paljon	Kuten VE1	Kuten VE1	Sähkönsiirto ei sijoitu Natura 2000 -alueelle. Sähkönsiirto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueelle.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
	lintujen pesimääjan ulkopuolelle varsinakin rakentamisen aikana.			
PIRKANMAAN MAAKUNTAKAAVA 2040, VOIMAAN JÄÄVÄT MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET				
Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
Kehittämisperiaatemerkinnot				
Arkeologisen perinnön ydinalue Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset arkeologisen perinnön tihtentymät. Suunnittelumääräys: Alueella sijaitsevien muinaisjäännösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.	Vaihtoehto ei sijoitu arkeologisen perinnön ydinalueelle, mutta läheisyydessä sijaitsee kolme ydinaluetta, joihin vaihtoehdosta muodostuu enintään kohtalaisia kielteisiä visuaalisia vaikutuksia.	Kuten VE1	Vaihtoehto ei sijoitu arkeologisen perinnön ydinalueelle. Aurinkovoimailoilla ei ole vaikutuksia ko. alueisiin.	Sähkönsiirto ei sijoitu arkeologisen perinnön ydinalueelle. Sähkönsiirto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.
Aluevaraus- ja kohdemerkinnät				
Ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alue Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkotiloissa sijaitsevat ampuma- ja/tai moottorirata-alueet. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7. Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohteisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon harjoitettavien lajien soveltuvuus alueelle sekä huolehtia siitä, että merkittävien toiminnasta aiheutuvien ympäristöhäiriöiden vaikutukset ehkäistään riittävin teknisin ratkaisuin ja/tai suoja-aluein. Vedenhankintaa varten tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla tulee varmistua siitä, ettei radan toiminta vaaranna pohjavesien laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä.	Toistaiseksi toteutumaton ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alue sijoittuu hankealueen läheisyyteen ja kiivaineshuollon kannalta tärkeän alueen yhteyteen. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.	Kuten VE1	Kuten VE1	Sähkönsiirto ei sijoitu ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alueelle. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
Toimintaa laajennettaessa uudet ratatoinnit tulee suunnata ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle.				
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet, joiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ssä.	Vaihtoehto ei sijoitu Natura 2000 -alueelle. Maakuntakaavassa lähimmät alueet ovat Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolanjärvi, Kilpikoski sekä Kilpjoen ranta. Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolanjärven osalta vaikutukset ovat kohtalaisia kielteisiä. Muille maakuntakaavan Natura 2000 -alueille vaikutusta ei muodostu.	Kuten VE1	Kuten VE1	Sähkönsiirto ei sijoitu Natura 2000 -alueelle. Sähkönsiirto ei aiheuta vaikutuksia ko. alueille.
Viiva- ja muut merkinnät				
Valta- tai kantatie Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakunnan sisäistä liikennettä.	Hankealueelle ei sijoitu valta- tai kantateitä. Liikennöinti hankealueelle tapahtuisi alueen länsipuolitse kulkevalta valtatieltä 12.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehdot SVE1a-b alittaisivat valtatie 12 hankealueen luoteispuolella ja vaihtoehdot SVE2a-b hankealueen pohjoispuolella. Vaihtoehto SVE3 ylittäisi valtatie 12 hankealueen luoteispuolella. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.
Tärkeä seutu- tai yhdystie Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taajamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.	Hankealueelle ei sijoitu seutu- tai yhdystieitä.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehto SVE3 ylittäisi seututien 249 hankealueen luoteispuolella. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.
Päärata Merkinnällä osoitetaan henkilö- ja tavara-liikenteen kannalta merkittävät pääradat. Suunnittelumääräys: Pääradoilla tulee kiinnittää erityistä huomiota henkilöliikenteen nopeutta ja täsmällisyyttä sekä yleistä liikenneturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Päärataverkolla tavoitteena on poistaa tasoristeykset ja	Hankealueelle ei sijoitu rautateitä.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehto SVE3 ylittää Tampere-Pori-radat, ja rakentamisen aikana saattaa esiintyä viivytyksiä raideliikenteeseen. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.

'Elonkirjo ja energia' maakuntakaavan määräykset	VE1	VE2 tuulivoimalat	VE2 aurinkovoima	SVE1, SVE2 ja SVE3
mahdollistaa 250 kN akselipainot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.				
Ulkoilureitti Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.	Hankealueelle ei sijoitu ulkoilureittejä.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehdot SVE1a-b ja SVE3 risteävät maakuntakaavassa osoitettujen ulkoilureittien kanssa. Rakentamisvaihe voi aiheuttaa tilapäistä haittaa alueella liikkumiselle, mutta toimintavaiheessa ulkoilureittien käyttöön ei enää kohdistu rajoituksia.
Veneväylä Merkinnällä osoitetaan vesilain mukaiset yleiset kulkuväylät.	Hankealueelle ei sijoitu veneväyliä.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehto SVE3 risteää maakuntakaavassa osoitetun veneväylän kanssa. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.
Siirtoviemäri Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät seudullisesti merkittävät viemäriyhteydet.	Hankealueelle ei sijoitu maakuntakaavassa osoitettuja siirtoviemäreitä.	Kuten VE1	Kuten VE1	Vaihtoehto SVE3 risteää maakuntakaavassa osoitetun siirtoviemärin kanssa. Toiminnot ovat yhteensovitettavissa.